

Warszawa, 7 marca 2025 r.

Rusza nabór na gminnych operatorów Czystego Powietrza

Od dziś gminy mogą zgłaszać się do Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW) na pełnienie zadań operatorów w programie Czyste Powietrze. Gminy, które podejmą się roli operatora programu, za skuteczne wsparcie każdego beneficjenta najwyższego i podwyższonego poziomu dofinansowania dostaną dodatkowe 1700 zł.

- Operator programu Czyste Powietrze zapewni pełne wsparcie dla uczestników programu – od momentu podjęcia decyzji o realizacji inwestycji, przez cały proces inwestycyjny, aż do zakończenia projektu i rozliczenia dotacji.
- Dzięki przystąpieniu do programu operatorów, gmina zapewnia mieszkańcom możliwość pozyskania najwyższego wsparcia w programie oraz prefinansowania.
- Nabór na gminnych operatorów prowadzony jest w trybie ciągłym, umowy będą zawierane etapowo.
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) na finansowanie operatorów przeznaczył na rok 2025 – ponad 40 mln zł.

- Jednym z priorytetów nowego programu Czyste Powietrze, który zapewnia dofinansowanie do termomodernizacji domów i wymiany pozaklasowych kotłów grzewczych, jest ukierunkowanie pomocy na osoby zagrożone ubóstwem energetycznym. To dla nich wprowadzamy system operatorów, którzy pomogą przejść przez cały proces pozyskiwania i rozliczania dotacji. Rola gmin jako operatorów jest kluczowa, bo to one są najbliżej mieszkańców i posiadają wiedzę, kto najbardziej potrzebuje tej pomocy – mogą zachęcić do skorzystania z dotacji, a jednocześnie chronić mieszkańców przed nieuczciwymi praktykami – powiedział Robert Gajda zastępca prezesa NFOŚiGW.

Operator programu Czyste Powietrze – po co i dla kogo?

Gminy są ważnym partnerem w realizacji programu Czyste Powietrze – 85 proc. gmin w kraju zawarło z WFOŚiGW porozumienia dotyczące prowadzenia gminnych punktów konsultacyjno-informacyjnych (PKI). Gminy posiadają już duże doświadczenie w zakresie wsparcia mieszkańców przy korzystaniu z dofinansowania, a pełnienie roli operatora pozwoli na rozwinięcie pomocy, jaką obecnie oferują mieszkańcom.

Wsparcie w roli operatora ma na celu pomoc szczególnie osobom starszym i ubogim, które mogą być narażone na nieuczciwych wykonawców i mają trudności z korzystaniem z technologii. Osoby zagrożone ubóstwem energetycznym mogą dostać do 100 proc. dofinansowania kosztów netto do termomodernizacji domu i wymiany pozaklasowego kotła, tzw. kopciucha.

Pracownik gminy działający w imieniu operatora nie musi posiadać wykształcenia inżynierskiego ani kwalifikacji w zakresie audytów. Powinien dobrze znać program Czyste Powietrze oraz posiadać rozwinięte umiejętności komunikacyjne.

Korzyści dla gmin z bycia operatorem Czystego Powietrza:

- zapewnienie mieszkańcom wsparcia w pozyskaniu dotacji na najwyższym i podwyższonym poziomie dofinansowania oraz przy prefinansowaniu
- dodatkowe wynagrodzenie finansowe za skuteczne działania operatorskie
- pakiet dedykowanych szkoleń
- możliwość tworzenia wraz z NFOŚiGW i z WFOŚiGW systemu operatorów i ulepszanie go
- wzmocnienie znaczenia gmin w programie
- szybsze tempo wymiany nieefektywnych źródeł ciepła
- większy wpływ na ochronę mieszkańców przed nieuczciwymi praktykami.

Zadania operatorów

Zadania operatorów podzielono na dwa etapy z odrębnym wynagrodzeniem za każdy etap. Po pierwszym etapie, do momentu podpisania umowy o dofinansowanie między beneficjentem a WFOŚiGW gmina otrzyma 500 zł, po realizacji drugiego etapu – 1200 zł. Gmina będzie wynagradzana za działalność operatorską w formie ryczału.

W pierwszym etapie do zadań operatora będzie należeć:

- dotarcie do mieszkańców, którzy potrzebują wsparcia przy wymianie źródła ciepła i termomodernizacji domu;
- zaprezentowanie możliwych rozwiązań w ramach programu Czyste Powietrze;
- ocena poziomu dofinansowania możliwego do otrzymania przez danego mieszkańca;
- wsparcie w wyborze audytora energetycznego i potencjalnych wykonawców, w tym przy podpisywaniu umów prefinansowania;
- pomoc w wypełnieniu i złożeniu wniosku o dofinansowanie.

W drugim etapie operator będzie odpowiedzialny za:

- przekazanie i wyjaśnienie warunków umowy o dofinansowanie;
- pomoc przy wyborze i podpisaniu umowy z wykonawcami;
- pomoc we wnioskowaniu o zaliczkę
- wsparcie w realizacji umowy, uzyskiwaniu finansowania i prefinansowania na kolejnych etapach;
- pomoc w zbieraniu dokumentów niezbędnych do rozliczenia przedsięwzięcia;
- informowanie o warunkach programu oraz obowiązku korzystania z Listy Zielonych Urzędzeń i Materiałów (<https://lista-zum.ios.edu.pl/>);

**NARODOWY FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARKI WODNEJ**

„Współfinansowane z unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (Funduszu Modernizacyjnego)”

- pomoc w aktualizacji audytu energetycznego oraz w wystąpieniu o zmianę warunków umowy dotacji z WFOŚiGW;
- pomoc w wyborze wykonawcy świadectwa charakterystyki energetycznej budynku;
- pomoc w przygotowaniu wniosku o płatność oraz w rozliczeniu końcowym projektu;
- pomoc w zapewnieniu pełnej dokumentacji przedsięwzięcia.

Jak zostać operatorem:

- Wysłać deklarację o chęci podpisania porozumienia operatorskiego o na adres mailowy swojego WFOŚiGW.
- Zawrzeć porozumienie z WFOŚiGW - jego wzór będzie dostępny dla gmin, które zadeklarują chęć pełnienia roli operatora.

Pozostałe ważne informacje:

Najwyższy poziom dofinansowania w nowej wersji programu Czyste Powietrze będzie dostępny tylko przy wsparciu operatora. Podobna sytuacja dotyczy dotacji z prefinansowaniem. W przypadku poziomu podwyższonego będzie to opcja do wyboru. Jeśli na danym terenie gmina nie zgłosi się do roli operatora, to planowane jest powierzenie tych zadań WFOŚiGW.

Gmina, działając zgodnie z obowiązującymi przepisami, może zlecić realizację zadań w zakresie roli operatora lub część tych zadań powierzyć zewnętrznemu wykonawcy.

Jeśli gmina, mimo zgłoszenia się do roli operatora zrezygnuje, to będzie mogła wypowiedzieć trwające porozumienie na zasadach określonych w tym dokumencie.

Gmina, która nie zgłosi się do roli operatora, nadal może prowadzić gminny punkt konsultacyjno-informacyjny.

Podpisywanie porozumień operatorskich między WFOŚiGW a gminami, które do 21 marca zgłoszą się do pełnienia funkcji operatora, przewidziano do 31 marca 2025 r. Kolejny etap nastąpi do 30 czerwca 2025 r. Nabór zgłoszeń na gminnych operatorów jest prowadzony w trybie ciągłym.